

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1508. usque ad annum 1513

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118456

§. 120. Analysis hujus libri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66433](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66433)

Sæcul. XVI., stabitis obsequium., Datum Blesis &c.
 A.C. 1512. Ut ergo Parisiensis Facultas Regis man-
 dato, ac Pisani Concilii desiderio satisfac-
 eret, conventu habito, tribus Acade-
 miæ Doctoribus Jacobo Alaix, Joanni
 Majori, & Lucionensis Ecclesiæ Profes-
 sori Theologo negotium dedit, ut adver-
 sus Cajetani librum calamos suos acue-
 rent, ex quibus etiam Jacobus sua re-
 sponsa, quibus titulum *de Auctoritate Ec-
 clesiæ* præfixit, typis evulgavit. Nihilo-
 minus inquit Argentreus: *Nullum omni-
 no Decretum Parisiense Magistrorum ad-
 versus libellum Cajetani reperitur in Tabulis
 Universitatis Parisiensis, quippe ne schisma-
 ti locum darent, a dicenda sententia absti-
 nuerunt. Unanimi tamen suffragio impro-
 babant, quod Cajetanus auctoritatem Con-
 ciliarum Constantiensis & Basiliensis infir-
 mare tentaret.*

Argentre
 lot. cit.

§. CXX.

Analysis hujus libri.

Thom. de Vio Hoc Cajetani opus inscribitur: *De Au-*
de Auct. Pap. *toritate Papæ & Concilii sive Eccle-*
Fogg. de *sia comparata, & dividitur in viginti octo*
aud. Pap. *capita. Præcipuum vero, quod stabilire*
& Conc. *aggreditur, dogma est, quod Pontificis*
Dupin. Bibl. *auctoritas sit suprema in Ecclesia, cum*
Script. Eccl. *Christus Dominus soli Petro claves tra-*
Sæcl. XVI. *didisset, ut ipse ejusque Successores su-*
t. 14. p. 124. *pre-*

Sæcul. XVI.
A.C. 1512.

premiū universalis Ecclesiæ regimen gererent; cum vero eidem fors opponi potuisset, quod Apostoli æque ac S. Petrus a Christo Domino potestatem suam accepissent, quæstionem hanc examinandam suscepit, utrum omnes Apostoli immediate a Christo suam potestatem accepissent, & an illa, quam receperunt, æqualis fuerit cum potestate D. Petro collata. Post hæc adductis textibus atque argumentis ultro citroque allegari solitis, concludit, Apostolos in munere Apostolico fuisse æquales, atque immediate a Christo Domino potestatem Apostolatū exercendi recepisse, affirmat tamen, eos, in quantum erant oves Christi, Petro inferiorem accepisse jurisdictionem; hunc enim solum & supremum gregis sui Pastorem a Filio Dei constitutum. Hoc stabilito inter S. Petri & ceterorum Apostolorum potestatem quinque differentias assignat. *Prima est, inquit Cajetanus, in modo dandi & accipiendi potestatem, quia Petro data est ordinariæ, aliis autem ex speciali gratia. Secunda est in officio, quia Petrus factus est Vicarius generalis Jesu Christi, alii vero facti sunt velut Legati, seu Delegati ejus. Tertia est in objecto potestatis, quod aliorum potestas jurisdictionis non erat supra se invicem, sed super alios, Petri vero potestas erat & super reliquos Apostolos. Quarta est in perpetuitate potestatis,*

Sæcul. XVI *statis*, quia aliorum potestas finienda erat
A.C. 1512. *cum vita eorum: Petri autem potestas us-*
que ad consummationem sæculi perseverat,
quia ei non est data tantum pro se, sed pro
omnibus Successoribus suis. Quinta & ul-
tima est in ipsa essentia potestatis, quoniam
auctoritas communiter Apostolis data fuit
velut potentia executiva: Auctoritas vero
data soli Petro est auctoritas Regiminis. Ve-
rum hæc differentiæ prorsus novæ esse
videantur.

Postea hanc discutit quæstionem: An
 superior sit Pontificis, quam Concilii
 Oecumenici potestas, vel utrum Eccle-
 sia vel universalis Synodus ipso Pontifi-
 ce plus auctoritatis habeat; circa hoc
 Cajetanus considerat Ecclesiam seu Con-
 cilium, vel prout est celebratum cum Papa
 ejus capite, vel saltem auctoritate ejus aucto-
 rizatum, vel quatenus sumitur, ut distin-
 ctum contra Papam & caput. Si ergo Ec-
 clesia vel Concilium sumitur unacum Papa,
 tunc Pontifex cum residuo Ecclesiæ non est
 majoris potestatis, jurisdictionis spiritualis,
 quam ipse solus. Si vero Concilium sumitur
 sine Papa & capite, tunc Papa est supra
 Concilium, quia est corpus enormiter dimi-
 nutum, quia est truncus absque principali
 membro. Cum autem Constantiensis &
 Basileensis Synodi huic doctrinæ om-
 nino adversentur, hinc earum auctorida-
 tem

tem labefactare, atque diferta utriusque Sæcul XVI
A.C. 1512.
verba distinctionibus sine ratione excogitatis eludere nititur.

Posthæc ostendit, quod secluso Papa non sit in Ecclesia potestas legislativa, nec auctoritas judicandi Personas, aut perfectum Concilium celebrandi. Fatetur tamen, quod in certis casibus Ecclesia secluso Papa auctoritatem habeat convocandi Concilium. *I. Si Papa requisitus nollet necessarium congregare Concilium. II. Si Papa propter hæresin est deponendus: III. Si Papa unus aut plures in certa electione laborant, in hoc autem casu, inquit Cajetanus, ne perplexa sit Ecclesia, Concilium habet potestatem duntaxat judicandi verum, si sciri potest, & si sciri nequit, providendi, quod Electores in unum eorum, vel alium conveniant.* In aliis autem quibuscunque eventibus, si certus extat Papa, nec ille hæreticus est, Generalis Concilii convocatio fieri nequit, & si fieret, ejusmodi Synodus inutilis, nulliusque momenti foret, cum Pontifex potestatem habeat irritandi, quicquid illa faceret, vel statueret.

Ægre tamen se expedit ab ea difficultate, quam sibimetipsi objectat, quærens, qua ratione Synodus, si nullam in Pontificem auctoritatem habeat, illum tanquam hæreticum dejicere valeat; nihil-
omi-

Sæcul. XVI. **A.C. 1512.** ominus præprimis eorum responsionem profert, qui tenent, quod Pontifex amissa fide haud ultra membrum Ecclesiæ maneat, atque eo ipso auctoritate sua privatus, Pontifex esse cesset; hoc tamen responsum Cajetano minus probatur, non enim Papa in hæresin prolapsus, ipso facto exauctoratus est, sed duntaxat exauctorandus: dicunt aliqui, subjungit Cajetanus, quod quamvis Papa in aliis casibus nullum habeat se ipso superiorem in terris, excepto casu hæresis.

Hanc vero responsionem Cajetanus rejicit, ac tria distinguit, scilicet: I. Papalem auctoritatem: II. Ejus Personam: III. Conjunctionem Personæ cum auctoritate. Quamvis, inquit, Auctoritas Pontificia descendat immediate a Deo, hujus tamen auctoritatis conjunctio cum hac Persona ex hominum, scilicet electi, atque eligentium consensu perficitur. Igitur potest homo fieri Papa, & cessare, dependenter a potestate humana, quin hæc sit superior vel æqualis, sed inferior, ita ut nullum ei jus competat in potestatem Pontificiam, sed duntaxat in unionem hujus potestatis cum tali homine.

Cum autem Cajetano objici potuisset, quod nec alia ratione ceteri Episcopi a Concilio, ac superioribus Judicibus fuerint exauctorati; non enim destructa
fuit

fuit auctoritas Episcopalis, quæ in illis Stecul. XVI.
 est, sed solum hæc a persona, quæ illam A.C. 1512.
 possidebat, disjungitur. Hanc opposi-
 tam sibi rationem Cajetanus diluit, re-
 spondens, quod hoc eventu potestas il-
 lius, qui Episcopum deponit, superior
 existat. Verum contra hoc inferri posset,
 quod ideo superior sit, quia Synodus vel
 Judex superior auctoritatem & jurisdic-
 tionem possidet, quæ ipsi necessaria est,
 ut talem personam sua auctoritate exue-
 re valeat; jam vero eadem ratio pugnat
 in Pontifice hæretico erga Concilium.
 (*) Immerito ergo Cajetanus fatebatur,
 quod Papa ob hæresin bina vice monitus
 a Synodo deponi posset, cum alibi
 Papam Synodo superiorem esse do-
 cuisset. Præterea aliam profert doctri-
 nam

(*) *Privatum Episcopum etsi hæreticus non
 sit, Universali legitima Synodo inferiorem esse,
 nemo unquam dubitavit, Synodum vero Ponti-
 fice legitimo superiorem esse, omnis retro ætas
 ante Pisanum I. Concilium ignoravit; nullus
 enim unquam Pontifex rite ab ullo Concilio in
 judicium vocatus vel judicatus est, sed in Ponti-
 fices vel non nisi schismatici Conciliares, vel le-
 gitima Concilia in schismaticos Pontifices aucto-
 ritatem exercuerunt. Veri quoque Pontifices so-
 lum charitatis intuitu non subjectionis ratione
 crimina sua coram Conciliis expiarunt.*

Hist. Eccles. Tom. XXXII. B b

Sæcul. XVI
A. C. 1512.

nam hucusque non auditam, asserens: Papam ob nullum aliud crimen præter hæresin exauctorari posse, huic innixus principio, quod in solo hæresis casu jus divinum depositionem exigat, eaque cetera omnia crimina superet, necnon infidelitas vel hæresis directe opposita sit dotibus in Pontifice requisitis.

His stabilitis sex speciales casus exponit, in quibus Papa deponendus dicitur. I. Si Papa perpetuo captivus detinetur, negat tamen Cajetanus Papam in hoc casu deponi posse, nisi certo constet eum obiisse. II. Si propter demenciam perpetuam inutilis est Ecclesiæ, in hoc quoque eventu dicit, quod Papa non possit deponi, cum enim sit mortuus vita rationali, sine Concilio generali possunt Cardinales procedere ad alterius electionem, perinde ac si in veritate per mortem sedes vacaret. III. Quando omnes Cardinales statim post Canonicam electionem Pontificis morerentur, ita ut non possent publicare illius electionem. In hoc casu affirmat Cajetanus, quod Ecclesia non deponat Papam in foro suo, licet deponat Papam in foro conscientie, quia tum nullus certus est Pontifex. IV. Quando Cardinales etiam viventes non possunt facere fidem de electione sua Canonica in unum, exinde, asserit Cajetanus: Nil aliud inferatur, quam quod Papa incertus Ecclesiæ possit deponi, quod gratis conceditur. V. Quan-
do

do propter communem errorem, aut generalem subditorum malitiam præsumitur, quod nunquam præstabunt obedientiam tali electo Pontifici. In hoc casu Cajetanus affirmat, Papam nullatenus deponendum, non enim mali ex iniquitate commodum reportent, bonis autem non deerit Dei adiutorium. VI. Quando Papa verus juramento vel voto seipsum ad cessionem obstrinxisset, sed cum scandalo populi differret; ad hunc casum Cajetanus respondet, quod licet Papa ipse teneatur in conscientia, Ecclesia tamen non possit ipsum invitum ad hoc cogere, nec deponere, quia potestatem coactivam super fidelem Papam non habet.

Præterea Cajetanus apologiam libri sui de auctoritate Papæ & Concilii conscripsit, eamque in duas partes divisit; in harum prima duo opinionis adversæ fundamenta discutit, quorum primum ex jure naturæ depromi solet, vi cujus communitas libera & perfecta, qualis est Ecclesia, gaudere videtur potestate sibi caput constituendi, illudque corrigendi, puniendi, ac deponendi, si forte auctoritate sua abuteretur. Hoc tamen ipse principium confutat, respondens: *Natura Ecclesiastici regiminis ab ipsa sua nativitate non a communitate, sed a capite homogeneo Jesu Christo initium sumpsit originis, perfectionis, & potestatis, igitur ad ipsum Principem, non ad communitatem Ecclesiæ spectat*

Sæcul. XVI
A.C. 1512.

in sua absentia ordinare de Vicario, & hoc ipsum Salvator noster per semetipsum exequi dignatus est, dum Petrum Apostolum solum ejusque Successores instituit suum Vicarium post resurrectionem: Ast hac ratione argumentum non dissolvitur (*). Alterum, quod Cajetano objiciebatur, principium erat fundatum in jure divino, seu in textibus sacræ Paginæ, ubi ejusmodi auctoritas ac potestas videtur Ecclesiæ tribui, v. g. in S. Matthæi cap. 18. v. 17. Dic Ecclesiæ, si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus, & Publicanus. Ad quod respondet Cajetanus quod hoc modo Ecclesiæ nomen, ad quam frater deferri jubetur, non de sola universali Ecclesia intelligatur, sed de illa, cui peccans frater subditus est; hæc vero non est quæcunque fidelium collectio, sed Episcopus, qui illius caput existit. Denique Principium, quo potestas Ecclesiastica toti Ecclesiæ data esse statuitur, evertere conatur, comprobans eandem soli Petro creditam fuisse, ab illo autem ad alios Presbyteros atque Ecclesias dimanasse. Nihilominus, si Papa moreretur, omnesque totius orbis Episcopi conveni-

(*) Forte ideo, quia Cajetanus disertis verbis non addidit: Non ad Communitatem Ecclesiæ, nec ad schismaticos Præsules spectat ordinare de Vicario, punire eum, corrigere ac deponere.]

venirent, tunc in hoc eventu Cajetanus fatetur, quod illis in universam Ecclesiam potestas (*) competere, exceptis illis, quæ summi Pontificis propria ac particularia sunt. In secunda apologiæ suæ parte oppositiones sibi speciatim adversus ejus tractatum factas confutare aggreditur. Huic apologiæ Cajetanus ultimam manum admovit Romæ die vigesima nona Novembris Anno Salutis millesimo quingentesimo duodecimo.

3° cæc. XVI.
A. C. 1512.

§. CXXI.

Siciliæ Prorex ad reprimendos Neapolitanos in Italiam venire jussus.

Interea cum Cardinalis Surrentinus, cui Cardonna Neapolitani Regni administrationem detulerat, probe perspiceret, quod sibi plures copiæ omnino necessariae essent, ut exorto bello populum in officio contineret, ac seditiosos a capessendis armis præpediret, hac ex causa Moncadam, quo nemo magis hoc regnum Gallis rursus subjici formidabat, Neapolin ablegavit, ac omnes copias, quæ Tibure venerant, contraxit, & quibusdam etiam equitum agminibus

Marian. lib. 3°. n. 42. in fin.

B b 3

nibus

(*) *Supple Extraordinariam. Si quis adversæ sententiæ argumenta penitus enervata desiderat, consulat vastum, atque eruditum opus R. P. Hieremice a Bennetis de Privilegiis Romani Pontificis.*